

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 P 900402 20 Rev
Sarajevo 28.07.2020. godine.

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću sastavljenom od sudija Marijane Omerčaušević, kao predsjednice vijeća, Emine Hulusija i Jasminke Kubat, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M. Š. sina K. iz M., općina T., zastupanog po punomoćnici Aneli Musa, advokatu iz Mostara, protiv tužene HYPO-ALPE-ADRIA-BANK d.d. Mostar, zastupana po punomoćnici I. B., zaposlenici tužene, u revizionom postupku po ZAK „Kebo&Guzin“ iz Mostara, radi isplate po štednoj knjižici, vs.13.416,04 KM, odlučujući o reviziji tužitelja na presudu Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 P 900402 13 Gž 2 od 11.12.2014. godine u sjednici vijeća održanoj dana 28.07.2020. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbijaju se zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru broj: 07 58 P 900402 11 P 2 od 07.10.2013. godine odbijen je tužbeni zahtjev kojim je traženo da se obaveže tuženi isplatiti tužitelju po osnovu Ugovora o deviznom štednom ulogu broj štednog računa ... novčani iznos 12.811,26 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 31.5.2004.godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate kao i troškovi parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 0 P 900402 13 Gž 2 od 11.12.2014. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Dopuna žalbe od 27.12.2013. godine je odbačena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači na način da se u cijelosti usvoji postavljeni tužbeni zahtjev, te tuženi obaveže da tužitelju naknadi troškove postupka, uvećane za trošak sastava revizije ili obje nižestepene presude ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužena je u odgovoru na revizije osporila navode revizije i predložila da se ista odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u okvirima razloga revizije, te u skladu sa članom 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH” br. 53/03, 73/05 i 19/06 - u daljem tekstu ZPP), koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH” br. 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Ne stoji prigovor revizije koji upućuje na povrede odredaba parničnog postupka (čl. 8. ZPP-a). Po ocjeni ovoga suda razlozi navedeni u pobijanim presudama glede neosnovanosti tužbenog zahtjeva temelje na pravilnoj ocjeni izvedenih dokaza i cjelokupnog rezultata postupka, a što je upravo u skladu s odredbom čl. 8. ZPP i jer je drugostepeni sud u pobijanoj presudi ocijenio one žalbene navode koji su od odlučnog značenja i naveo valjane razloge zbog kojih je odbio žalbu, a što je u skladu s odredbom čl. 231. ZPP. Pravni učinci utvrđenog činjeničnog stanja ne predstavljaju povredu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku, nego primjenu materijalnog prava, iz kojih razloga prigovori da nisu pravilno ocijenjeni provedeni dokazi nemaju osnova.

Ne stoji ni prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Iz činjeničnog utvrđenja nižestepeni sudovi proizilazi da je tužitelj po ugovoru o deviznom štednom ulogu kod Glumina Banke oročio 10.010,00 DEM na rok oročenja 12 mjeseci, koji teče od 25.8.1997.godine do 25.8.1998.godine. Dana 22.7.2000.godine otvoren je postupak likvidacije nad Glumina bankom d.d. Mostar, koji je okončan 12.5.2003 godine a što je proizilazi iz rješenja Agencije za bankarstvo o zaključenju postupka likvidacije koje je izdato u Službenim novinama F BiH, broj 24/03 dana 10.6.2003.godine i u istom rješenju stoji da će se izvršiti upis brisanja Glumina banke d.d. Mostar, kod nadležnog suda, da će se ostatak likvidacione mase prebaciti na Hypo-Alpe-Adria d.d. Mostar u svrhu realizacije čl. 141. Zakona o stečaju i likvidaciji i čl. 63. st. 1. Zakona o bankama. Nadalje je utvrđeno da je Glumina Banka u likvidaciji zaključila Ugovor o ustupu radi ispunjenja broj: 01/07-15-krediti i slične tražbine sa Hypo-Alpe-Adria bank d.d. Mostar dana 31.8.2002. godine, a u čl. 4. Ugovora stoji da Glumina banka d.d. u likvidaciji umjesto dijela svojih novčanih obaveza navedenih u čl. 3. ovog ugovora iz primitka broj II navedenih ugovora zaključenih sa više dužnika ustupa dijelove aktive-kredita i sličnih tražbina u iznosu koji je naveden u čl. 4. a primatelj Hypo-Alpe-Adria bank izjavljuje da umjesto naplate novčanih tražbina opisanih u čl. 3. ovog ugovora prima dijelove aktive – kredita i sličnih tražbina u iznosu koji je naveden u čl. 4. Ugovora. Specifikacija dijelova aktive sastavni je dio ovog ugovora kao privitak I a ovaj ugovor sastavni je dio predugovora o ustupu vlasničkih udjela, stvarnih prava i tražbina radi ispunjenja broj: 01/02-predugovor. U čl. 5. je navedeno da ugovorne strane suglasno utvrđuju da je ustup kredita i sličnih tražbina izvršen danom zaključenja ovog ugovora sa valutom 30.11.2001.godine. Ustupom kredita i sličnih tražbina koje su navedene u čl. 1. ovog ugovora u korist primatelja i deponenta prestaju obaveze navedene u čl. 3. ustupitelja i depozitara. Iz privitka II-I-6 koji je sastavni dio ugovora navedena je specifikacija neisplaćeni, nepotpisani gdje se pod rednim brojem ... nalazi ime tužitelja M. Š. i iznos 13.416,04 KM. Nije sporno da se tužilac u likvidacionom postupku nije namirio ni djelimično, i da nije prijavio svoje potraživanje u likvidacionom postupku. U postupku nije utvrđeno da je bilo ostataka likvidacijske mase, pa time ni kolika je

vrijednost sredstava nakon zaključenja likvidacionog postupka iza „Glumina banke“ prebačena tuženoj.

Na temelju ovakvih činjeničnih utvrđenja nižestepeni sudovi su zaključili da tužitelj nije dokazao da je tužena ugovorom preuzela obavezu ispunjenja potraživanja tužitelja, niti postojanje i vrijednost likvidacijske mase poslije glavne diobe iz koje bi se tužitelj eventualno mogao namiriti, iz kojih razloga odbijaju tužbeni zahtjev.

Suprotno pravnom rezonovanju tužitelja, pravilan je zaključak drugostepenog suda da tužitelj nije dokazao da je Ugovorom o ustupu radi ispunjenja tužena preuzela obavezu ispunjenja potraživanja tužitelja. Naime, iz odredbi navedenog ugovora proizilazi da je Glumina banka ustupila svoja potraživanja aktive-kredita i slične tražbine (čl.4. ugovora) tuženoj umjesto naplate njenih dospjelih potraživanja (čl.3.ugovora), i da preuzimanjem tih potraživanja od strane tužene prestaju obaveze ustupitelja Glumina banke, a ovo ustupanje umjesto ispunjenja ima osnova u odredbi čl. 308. i 444. Zakona o obligacionim odnosima- ZOO na koje odredbe se i ugovarači pozivaju. Neosnovana je tvrdnja revizije da je provedenim vještačenjem utvrđeno da je tužena Ugovorom o ustupu radi ispunjenja preuzela potraživanje tužitelja radi ispunjenja, jer je vještak u svom nalazu utvrdila da se u privitku II-I-6 u specifikaciji neisplaćeni, nepotpisani nalazi ime tužitelja i iznos 13.416,04 KM, međutim suprotno tvrdnji revidenta, vještak u nalazu navodi da je od strane tužene obavještena da se predmetno potraživanje ne nalazi na popisu predmeta za ustup, a tužitelj nalazu nije prigovorio. Dakle, nema zaključaka vještaka da je sporno potraživanje preuzeto od strane tužene radi ispunjenja, kako to pravilno zaključuje i drugostepeni sud. Nadalje, kako je nesporno da je tužena obavezu trebala ispuniti iz imovine Glumina banke, i kako nema pristanka tužitelja kao vjerovnika na ugovor o ustupu i kada bi se prihvatilo da je tužena temeljem navedenog ugovora preuzela obavezu ispunjenja duga Glumina banke kao dužnika prema tužitelju, tužena ne bi odgovarala lično tužitelju već samo Glumina banci kako to izričito reguliše odredba čl. 453. stav. 3. Zakona o obligacionim odnosima u vezi sa čl. 446.stav. 5. navedenog zakona. Prema tome, na osnovu samog ugovora o ustupu radi ispunjenja, i po ocjeni ovog suda tužena ne bi bila u obligacionom odnosu prema tužitelju.

Nema osnova ni za primjenu odredbe čl. 141. Zakona o stečaju i likvidaciji¹ koji se primjenjuje u skladu sa čl. 52. Zakona o bankama. Navedenom odredbom je propisano da potraživanje povjerioca koja nisu prijavljena do dana rasprave o glavnoj diobi likvidacijske mase, izmirit će po okončanju postupka likvidacije osoba u čiju je korist uplaćen ostatak imovine likvidacijske mase poslije glavne diobe i to samo do visine vrijednosti preuzete imovine.

Dakle, da bi tužena bila odgovorna za potraživanje tužitelja trebaju biti ispunjene pretpostavke iz naprijed navedene zakonske odredbe, da je kao neraspoređena imovina ostalo potraživanje tužitelja i da je u korist tužene uplaćen ostatak imovine likvidacijske mase, a to u postupku nije dokazano.

Revident se poziva na rješenje Agencije za bankarstvo o zaključenju postupka likvidacije Glumina banke kojim je određeno nakon što je likvidacioni postupak okončan 14.05.2003 godine, da će se ostatak likvidacione mase prebacit na tuženu, međutim u toku postupka

¹ „Sl. novine“ FBiH, broj. 23/98),

nije utvrđeno da li je u korist tužene prebačen ostatak imovine likvidacijske mase posle glavne diobe, odnosno li je uopće bilo ostataka likvidacijske mase iz koje bi se tužitelj eventualno mogao namiriti.

Nadalje, ni ugovorom o ustupu radi ispunjenja koji je zaključen u toku likvidacijskog postupka, tužitelj nije dokazao da je ovim ugovorom prebačena likvidacijska masa na tuženu, pa time ni kolika je vrijednost ostatka likvidacijske mase, pa kako je ovaj sud vezan za činjenična utvrđenja nižetepenih sudova (član 240. stav 2. ZPP-a), nema valjanog pravnog osnova za nastanak obaveze na strani tužene za isplatu utuženog potraživanja.

Na osnovu svega izloženog, valjalo je primjenom člana 248. ZPP reviziju tužitelja odbiti kao neosnovanu.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava revizije, jer u revizijskom postupku nije uspio (član 397. stav 1. u vezi sa čl. 386. st. 1. ZPP), kao i zahtjev tužene za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, jer ova procesna radnja nije bila potrebna za vođenje parnice (član 397. stav 1., u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP), pa je odlučeno kao u stavu drugom izreke presude.

Predsjednica vijeća:
Marijana Omerčaušević, s.r.